

MMM – Ajankohtaiset

Ammattikalastajien tiedotus- ja koulutusristeily 2026

3.2.2026

**Kalatalousneuvos Risto Lampinen
MMM/MKO**

Kalastuksensääteily

Silakka ja kilohaili

Pohjanlahden silakka

- EU-ratkaisu: Suomen kalastuskiintiö 32 063 (-41%) 31.10.2026 asti, toukokuussa saatavan ICESin neuvon perusteella se voi nousta 45 805 (-16%) tonniin asti. Troolikalastuskielto touko-heinäkuu osa-alueilla 29-32 alle 20 m syvyydessä 4 mpk perusviivasta sisäpuolella. Ei muita rajoituksia
- Neuvottelut neuvostossa olivat hyvin vaikeat. Uusi tilanne, ei tietoa, kuinka nopeasti komissio arvioi tilanteen toukokuussa ja antaa mahdollisesti ehdotuksensa lisäkiintiöstä.
- Rannikon rysäkalastuksen kannalta ongelmallinen tilanne. Ratkaisuvaihtoehdot pohdinnassa.
- Suomi käynnistää pilottihankkeen tiedon keräämiseksi rannikon matalilta alueilta, jotta Pohjanlahden silakkaa koskevan tieteellinen tieto paranisi.

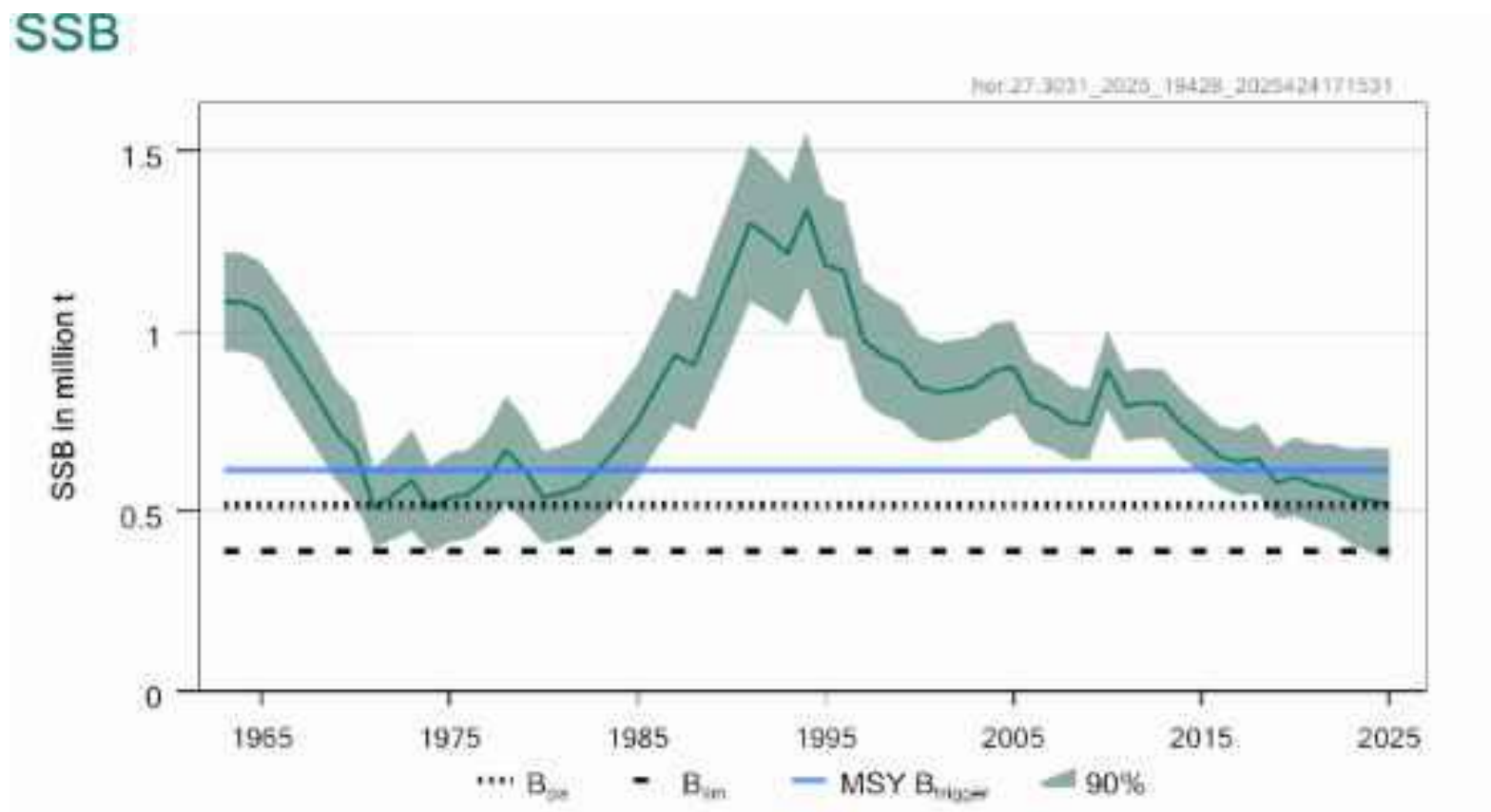
Pääaltaan ja Suomenlahden silakka

- EU-ratkaisu: Suomen kalastuskiintiö 21 154 tn (+15 %). Troolikalastuskielto kuten Pohjanlahti.

Kilohaili

- EU-ratkaisu: Suomen kalastuskiintiö 10 430 tn (+45 %) + Pääaltaalla ja Suomenlahdella Hankoniemen länsipuolella troolikalastuskielto touko-heinäkuussa aluevesirajan ulkopuolella.

Pohjanlahden silakan kutukannan koon kehitys (ICESin neuvo 28.5.2025)

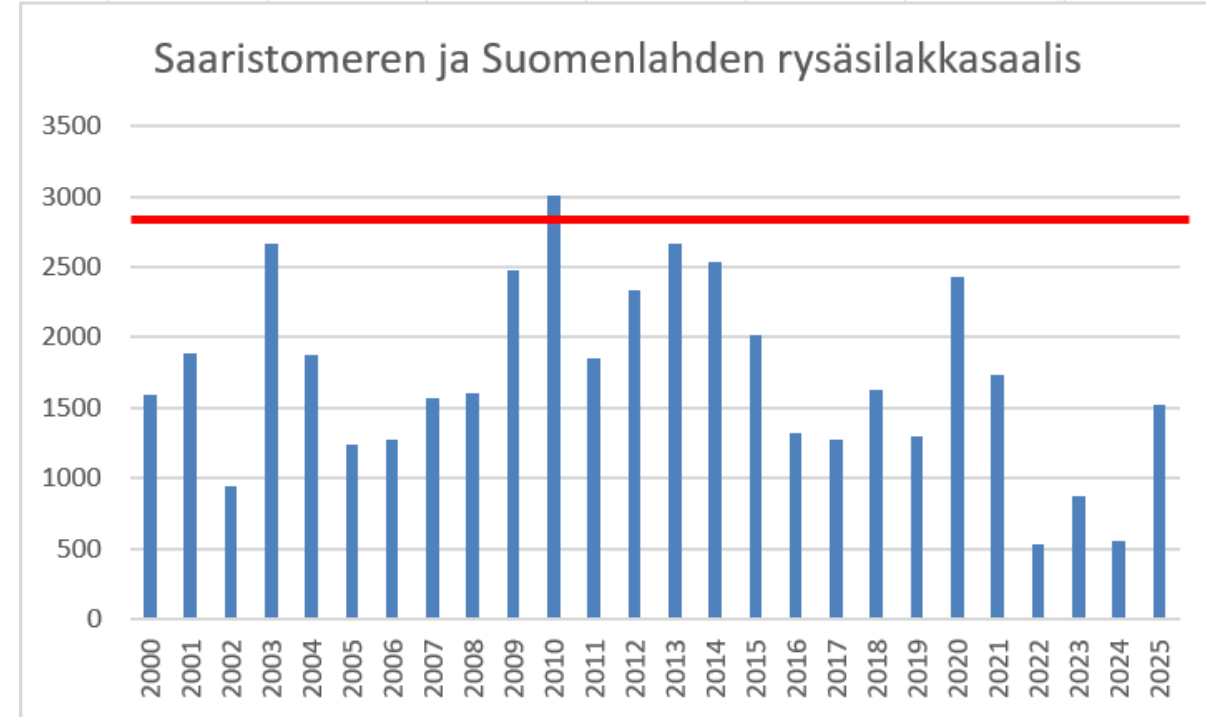
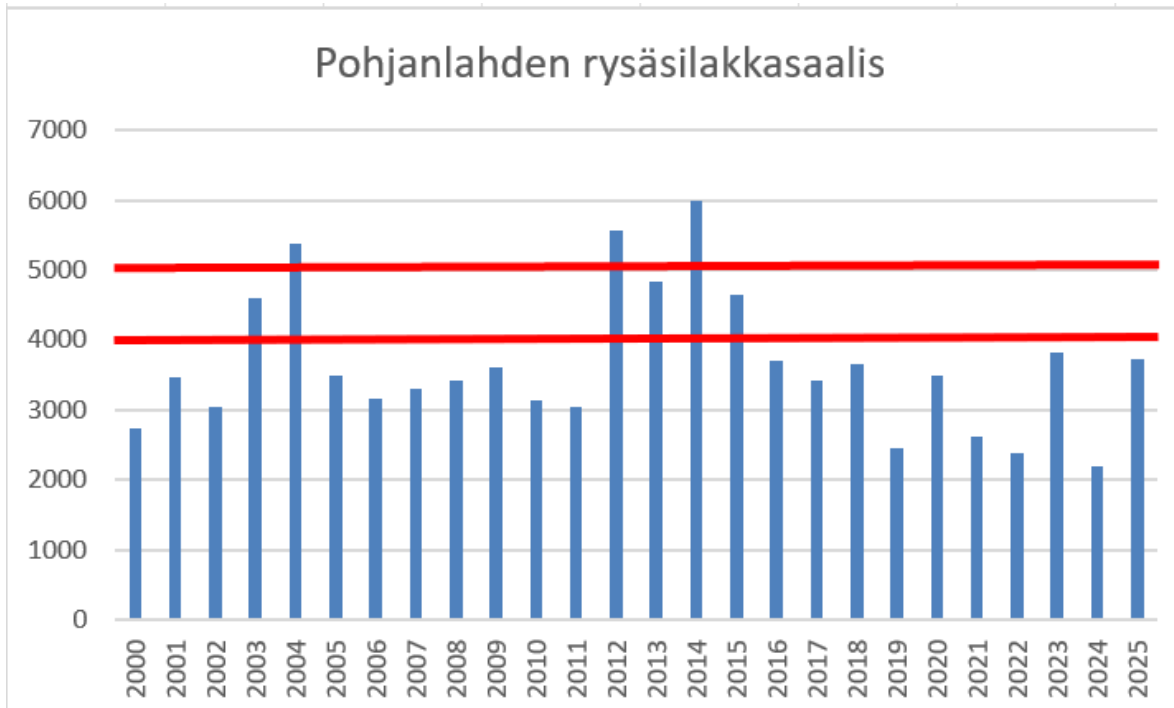
Eteneminen rysäkalastuksen säätelyn kehittämisessä Pohjanlahdella

- Tausta: rysäkalastuksen erillisiä kalastuskiintiöitä sovelletaan 2027 lähtien.
- Nostetaan keväällä 2026 Pohjanlahden rysäsilakan erillisen kalastuskiintiön minimimäärää 5 000 tonniin sitä koskevan lakiehdotuksen mukaisesti
- Arvioidaan tarvetta silakan rysäkalastuksen säätelylle kevästä 2027 lähtien. Harkitaan tarvetta 5 000 tonnin erilliskiintiön jakamisesta alueellisesti ja/tai ajallisesti siten, että:
 - Mynälahdella ja lähialueella kiintiön käyttö on tasapainoista
 - myös muualle Pohjanlahdelle riittää kiintiötä
- Toteutetaan rysäkalastajille suunnattu kysely keväällä 2026

Silakan rysäkalastuksen saaliit 2000-2025

Punainen viiva osoittaa rysäsilakan erillisen kalastuskiintiön vähimmäismäärän tonneina. Pohjanlahdella nykyinen ja lakimuutoksessa ehdotettu 5 000 tonnin määrä.

Lohi

Pohjanlahden ja pääaltaan lohi

- EU-ratkaisu: Suomen kalastuskiintiö 6 599 lohta (-27 %), ei siirtoa viime vuodelta.
- LUKEn arvion mukaan lohikannan elpymisestä ei ole varmuutta ja täytyy edetä varovaisuutta noudattaen.
- Tämänhetkisen arvion mukaan lohen kalastuksen säätely pidettäisiin pääosin ennallaan sekä merellä että jokialueella. Lohiasetus tulossa lausunnolle piakkoin.
- Lohen tieteellinen kalastus (komission vähennys, kiintiövaihto, kanne EU-oikeuteen)
- Lohi- ja meritaimenstrategian päivitys loppusuoralla.

Suomenlahden lohi

- EU-ratkaisu: Suomen kalastuskiintiö 9 183 lohta (+1 %).

EU:n kalastuksenvalvonnan velvoitteet ja kansallisen kokonaisjärjestelmän kehittäminen

Tausta: Valmistelun yleistilanne valvontavelvoitteiden osalta

- EU:n yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) uudistamista koskeva lainsäädäntöpaketti hyväksyttiin vuoden 2023 lopulla
1.7.2024 / 10.1.2026 / 10.1.2028 / 10.1.2030 tuli / tulee voimaan useita uusia tai muuttuneita EU-valvontavelvoitteita.
EU-tasolla tarkempia säädöksiä sisältävien asetusten kokonaisuus ei ole valmis.
- Suomi ja komissio ovat sopineet komission tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamiseksi siitä, että Suomelle hyväksytään erillinen toimenpidesuunnitelma, jonka mukaisesti Suomi toteuttaa EU:n kalastuksenvalvontavelvoitteiden toimeenpanon.
=> Välitöntä uhkaa sanktioista Suomelle ei ole, mutta toimeenpano on aloitettava viivytyksettä.

Keskeiset valmisteluun vaikuttavat tekijät

Uudella EU-rahoituksen ohjelmakaudella 2028-2034 järjestelmä muuttuu huomattavasti, varauduttava EU- ja kokonaisrahoituksen vähenemiseen

- ⇒ Valvonnan järjestelmistä on rakennettava mahdollisimman kustannustehokkaasti
- ⇒ Mahdollisimman vähän järjestelmiä, lähtökohtana yhdenmukaiset järjestelmät kaikkeen kalastukseen ja arvoketjun toimintoihin
- ⇒ Eriyistä huomiota kiinnitetään siihen, että järjestelmä ja yritysten työkalut olisivat mahdollisimman toimivat ja yksinkertaiset käyttää
- ⇒ Teknologisten mahdollisuuksien hyödyntäminen järjestelmän toimivuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseksi
- ⇒ Kustannusten jakoa hallinnon ja alan välillä tarkasteltava tarvittaessa

Valvonnan tietojärjestelmien ja työkalujen valmistelu ja kehittäminen

- EU-velvoitteet täyttävää järjestelmää valmisteltu aktiivisesti, erillinen tilaisuus alan järjestöjen kanssa pidettiin 17.12.2025.

Kansallisen lainsäädännön valmistelutilanne

- Ensimmäisen lainsäädäntömuutoksen tavoite on erityisesti EU-velvoitteiden kansallinen täytäntöönpano ja kalastusalusrekisterilain uudistaminen (tavoite voimaantulo 2027 alusta) Hallituksen esitys tulossa lausunnot keväällä.
- Toisen muutoksen tavoitteena on erityisesti mahdollistaa ja varmistaa kalastuksen kokonaisjärjestelmän toimivuus ja kustannustehokkuus (tavoite voimaantulo 2028 alusta)

Kokonaisjärjestelmän kehittäminen

- MMM valmistelee YKP-velvoitteiden täytäntöönpanon ohella tarvittavia muutoksia kalastuksen ja kalakaupan kansalliseen kokonaisjärjestelmään. Tavoitteena toimivuus ja kustannustehokkuus sekä yritysten että hallinnon näkökulmasta. Pohdinnassa mm:
 - Kaupallisen kalastajan määritelmä ja vaatimukset
 - Hallinnollisten menettelyiden yksinkertaistaminen esim. seuraamusten osalta
- **MMM on pyytänyt alalta näkemyksiä niistä ongelmista ja haasteista, joita kaupalliset kalastajat kohtaavat toiminnassaan ja aloitteita mahdollisista muutoksista, joista ala arvioi saatavan mahdollisimman paljon hyötyä.**
- MMM arvioi kaikki aloitteet. Ne ohjaavat osaltaan kokonaisjärjestelmän kehittämistä.
- Jatkamme vuoropuhelua, jonka tavoitteena on kehittää alan toimintaympäristöä mahdollisimman toimivaksi.

Euroopan meri- kalatalous ja vesiviljelyrahasto

Setelimallit: kokonaiskuva

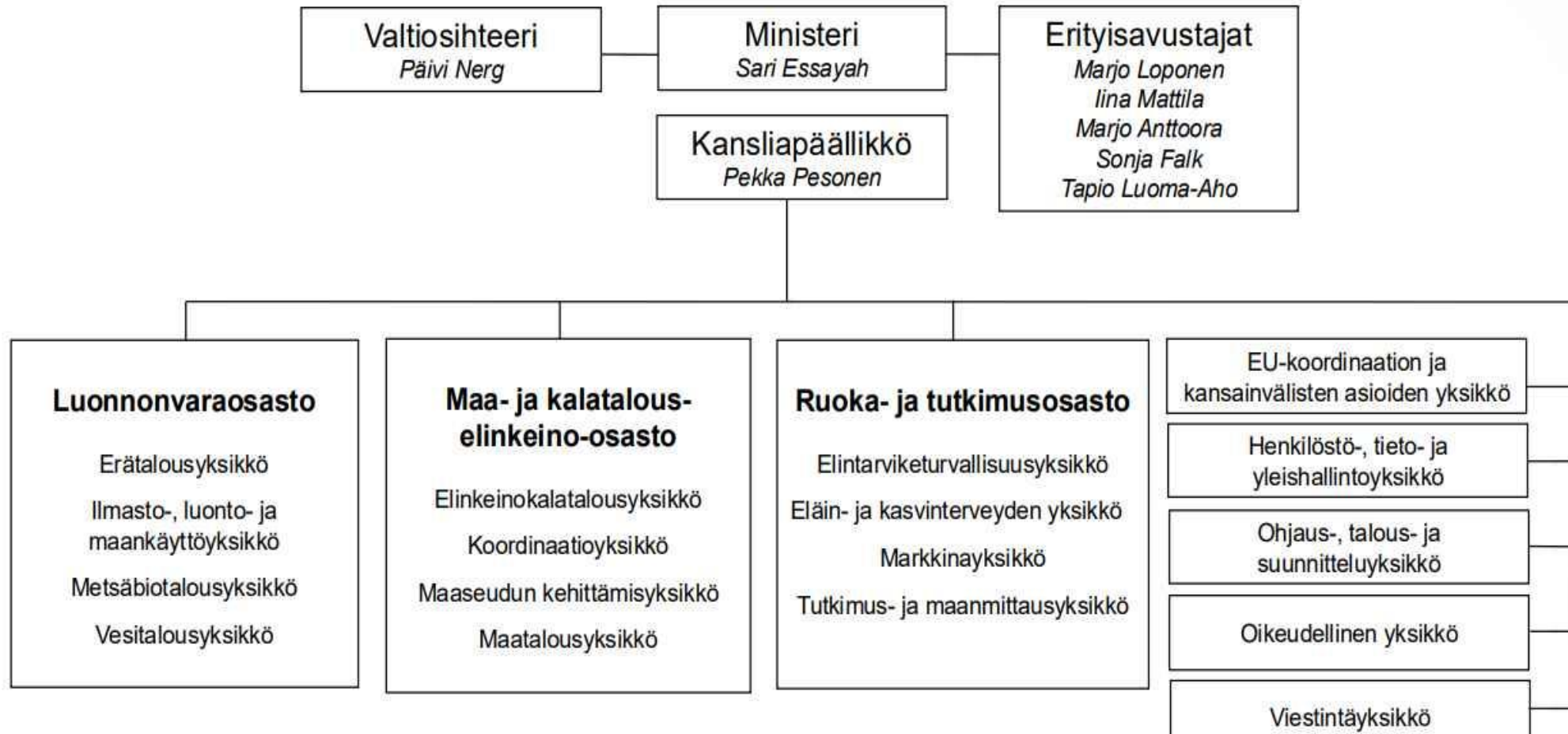
- Tavoitteet: tuetaan **toimialan uudistumista**, rakennetaan **aloittavan kalastajan polku**, sekä kehitetään uusia rahoitus- ja toimintatapoja **kunnostushankkeiden tehostamiseksi**
- Pieniä konkreettisia hankkeita, kustannusmallina kertakorvaus (maksetaan pääsääntöisesti yhdessä erässä, ei ennakkona)
- Tuki maksetaan **tuloksen** saavuttamisen perusteella, ei toteutuneiden kustannusten → kevennetty hakumenettely, **tulos osoitetaan maksatusvaiheessa tukipäätöksen mukaisesti**

Rahoitusvälineen (vakuus) valmistelu etenee

- Valtioneuvoston asetus lausunnolla 20.2.2026 asti (lausuntopalvelu.fi)
- Taustalla kalatalouden yritysten vaikeus saada markkinoilta lainarahoitusta erityisesti riittävien vakuuksien puutteen vuoksi.
- Tuki rahoitusvälineen kautta vakuutena kalastuksen, vesiviljelyn ja kalan jalostuksen investointeihin ja **käyttöpääomaan** haettaviin lainoihin. Vakuuden määrä enintään 50 prosenttia hyväksyttäviin kustannuksiin myönnetyn lainan määrästä koko laina-aikana, kuitenkin enintään 500 000 euroa.
 - **Aloittavalle kalastajalle** vakuuden määrä voisi olla enintään 75 prosenttia hyväksyttäviin kustannuksiin myönnetyn lainan määrästä koko laina-aikana, kuitenkin enintään 500 000 euroa.
- Laina-aika kymmenen vuotta

Maa- ja metsätalousministeriön organisaatio 1.1.2026

Kiitos!

